

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Grösslingová 5, 81109 Bratislava

Číslo spisu

8391300321/5676/26/2022-6146/2022

Bratislava

20. 02. 2022

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, ako príslušný orgán podľa ustanovení § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozhodujúc o odvolaní právnickej osoby Kašvar Pozemkové spoločenstvo Ladmovce, Hlavná 34/20, 076 34 Ladmovce, IČO: 31954944, proti rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica č. 8391300321/9652-47422 zo dňa 21.12.2021 podľa ustanovení § 58 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ustanovení § 7 a § 9 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydáva toto rozhodnutie

Výrok

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica č. 8391300321/9652-47422 zo dňa 21.12.2021, mení v časti výroku, ktorým bola uložená pokuta tak, že účastníkovi konania: Kašvar Pozemkové spoločenstvo Ladmovce, Hlavná 34/20, 076 34 Ladmovce, IČO: 31954944 ukladá pokutu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo výške 2 000 eur (slovom dvetisíc eur). Ostatná časť výroku rozhodnutia ostáva bez zmeny.

Odôvodnenie

I. Výkon kontroly, ktorým sa zistilo porušenie zákona – podklad pre začatie správneho konania prvostupňovým správnym orgánom

Inšpektorky Slovenskej inšpekcie životného prostredia, odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica (ďalej aj ako „Inšpekcia“), vykonali dňa 23.06.2021 u kontrolovanej osoby, ktorou je Kašvar Pozemkové spoločenstvo Ladmovce, Hlavná 34/20, 076 34 Ladmovce, IČO: 31954944 (ďalej len „kontrolovaná osoba“ alebo „účastník konania“) štátny dozor zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o invázných druhoch“), formou terénnej obhliadky, na parcele KN-E č. 1299/1 v k. ú. Ladmovce, ktorá je vo vlastníctve podielových spoluvlastníkov združených do pozemkového spoločenstva Kašvar Pozemkové spoločenstvo Ladmovce. Tento štátny dozor bol vykonaný na základe podnetu od Štátnej ochrany prírody SR, Správy chránenej krajiny Latorica (ďalej len „SCHKO Latorica“), evidovaného ako registratúrny záznam (RZ) č. 17299/2021. Tento podnet bol zameraný na odstránenie invázneho nepôvodného druhu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) na území Národnej prírodnej rezervácie Kašvár (ďalej len „NPR Kašvár“). Inšpekcia pri výkone štátneho dozoru dňa 23.06.2021 zistila na kontrolovanej parcele KN-E č. 1299/1 v k. ú. Ladmovce výskyt jedincov rastlinného druhu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), rôzneho veku a vzrastu, zaradeného na zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie (ďalej len

„zoznam Európskej únie“) podľa vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1141, ktorým sa prijíma zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 v znení nariadenia (EÚ) č. 2019/1262. Zároveň Inšpekcia zistila, že časť jedincov druhu pajaseň žliazkatý bola z kontrolovanej parcely odstránená výrubom, pričom vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška“) ustanovuje, že spôsobom odstraňovania tohto invázneho nepôvodného druhu je chemický spôsob. Šetrením podnetu Inšpekcia ďalej zistila, že dňa 10.12.2020 Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-TV-OSZP-2020/010569-2 upozornil kontrolovanú osobu na povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch ako aj na skutočnosť, že sa jedná o výskyt invázneho nepôvodného druhu na území NPR Kašvár, ktoré je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v účinnom znení, územím so 4. stupňom ochrany, aby v prípade plánovaného odstraňovania inváznej rastliny túto činnosť vopred oznámila a konzultovala so SCHKO Latorica, ktorá jej v predmetnej veci poskytne odbornú súčinnosť. Z výsledkov štátneho dozoru vyplýva, že kontrolovaná osoba si nespĺnila svoju povinnosť ustanovenú § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch. Touto povinnosťou je odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie za podmienok a spôsobom ustanovených vyhláškou a starať sa o pozemok na parcele KN-E č. 1299/1 v k. ú. Ladmovce tak, aby sa zabránilo ich šíreniu. Výsledkom štátneho dozoru je protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 46/011/21/ID-P, RZ č. 28251/2021 (ďalej len „protokol“), s ktorým bola kontrolovaná osoba oboznámená pri jeho prevzatí dňa 05.08.2021. Kontrolovaná osoba sa k protokolu vyjadrila listom doručeným dňa 17.08.2021 (RZ č. 30473/2021). Odpoveď Inšpekcie na toto vyjadrenie je uvedená v oznámení o skončení štátneho dozoru (RZ č. 32033/2021), ktoré bolo kontrolovanej osobe doručené dňa 15.09.2021.

II. Konanie prvostupňového správneho orgánu

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona o invázných druhoch a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) začala správne konanie o správnom delikte podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona o invázných druhoch a vo veci nariadenia opatrení podľa § 21 ods. 8 zákona o invázných druhoch listom (RZ č. 37491/2021), doručeným účastníkovi konania dňa 22.10.2021.

Prvostupňový správny orgán pri ukladaní opatrení vychádzal zo skutočnosti, že pozemok na ktorom bol zistený výskyt invázneho druhu dreviny pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) sa nachádza v chránenom území NPR Kašvár so 4. stupňom ochrany, ktorá je súčasťou územia európskeho významu SKUEV Ladmovské vápence, a zabezpečenie kompletného odstránenia pajaseňa žliazkatého a následne aj náletových krovín (trnky, hloh, ruža šíповá, vtáčí zob, agát) je dôležité pre zachovanie biotopov európskeho významu: 6120*Suchomilné trávinnobylinné a krovité porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa Orchideaceae), 6240*Subpannónske trávinnobylinné porasty, 40A0*Xerothermné kroviny a záchrana druhov európskeho významu, ako sú poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), kosatec bezlistý uhorský (*Iris aphylla* ssp. *hungarica*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), kobyľka štysová (*Isophya stysi*). Ide o druhy európskeho významu v zmysle ustanovenia § 33 ods. 1 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z.z.“). Podklady pre rozhodnutie poskytla prvostupňovému správne mu orgánu na jeho žiadosť SCHKO Latorica návrhom opatrení pre odstránenie invázneho nepôvodného druhu pajaseň žliazkatý z parcely KN-E č. 1299/1 v k. ú. Ladmovce (RZ 42933/2021, ktoré v 4 bodoch znejú nasledovne:

1. Zabezpečenie kompletného odstránenia pajaseňa žliazkatého a následne aj náletových krovín (trnky, hloh, ruža šíповá, vtáčí zob, agát) je dôležité pre zachovanie biotopov európskeho významu: 6120*Suchomilné trávinnobylinné a krovité porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa Orchideaceae), 6240*Subpannónske trávinnobylinné porasty, 40A0*Xerothermné kroviny a záchrana druhov európskeho významu, ako sú poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), kosatec bezlistý uhorský (*Iris aphylla* ssp. *hungarica*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), kobyľka štysová (*Isophya stysi*). Ide o druhy európskeho významu v zmysle ustanovenia § 33 ods. 1 zákona 543/2002 Z. z.

2. V zmysle ustanovenia § 29 ods. 3 zákona 543/2002 Z. z. môže orgán ochrany prírody, konkrétne OÚ KE povoliť výnimku zo zákazu činnosti podľa § 15 ods. 1 písm. d) - aplikovať chemickú látku injektážou na základe glyfosátu priamo do čerstvo narušenej štruktúry kmeňa pajaseňa žliazkatého (*Ailanthus altissima*) počas vegetačného

obdobia (od apríla do septembra vrátane). Postup aplikácie chemickej látky injektážou do kmeňa pajaseňa im ukážu pracovníci CHKO Latorica.

3. Dôležité je následne zabezpečiť vhodný manažment po odstránení pajaseňa žliazkatého a náletových drevín – parcely sú vedené ako TTP – pastvou oviec a kôz, ktorého zaťažiteľnosť pri xerothermných biotopoch by nemala prekročiť 0,5-0,6 VDJ/ha a tiež dokášaním, ak je to potrebné. V predmetnom chránenom území NPR Kašvár so 4. stupňom ochrany, ktorá je súčasťou územia európskeho významu SKUEV Ladmovské vápence je dôležité zabezpečiť starostlivosť každoročným extenzívnym prepásaním, aby sa zachovala štruktúra biotopu a zabránilo sa následnej degradácii inváznymi druhmi, v tomto prípade pajaseňom žliazkatým a agátom.

4. Ak užívateľ odmietne tento variant, ďalšími možnosťami sú – vypracovať dohodu bez nároku na finančnú odmenu na odstraňovanie invázneho druhu a náletových drevín s následnou pastvou so ŠOP SR Banská Bystrica alebo sa skontaktovať s Bratislavským regionálnym ochranárskym združením (BROZ), ktoré je ochotné vziať do prenájmu spomínané parcely a začať ich obhospodarovať z projektu LIFE17 NAT SK/000589, ktoré končí dňom 31.12.2024.

Účastník konania sa k oznámeniu o začatí správneho konania o správnom delikte a uložení opatrení na nápravu vyjadril v liste doručenom prvostupňovému správne mu orgánu (RZ 41439/2021), v ktorom uvádza skutočnosti, ktoré následne uviedol aj vo svojom odvolaní voči napadnutému rozhodnutiu, predovšetkým poukazuje na to, že výkon štátneho dozoru sa mu nejaví ako záujem o riešenie problému, ale skôr ako formálny postup zameraný na uloženie finančného postihu, celý prípad sa mu javí ako vykonštruovaný v záujme aby mohla byť uložená pokuta bez ohľadu na okolnosti prípadu a zdôrazňuje, že vytykané nedostatky sa snaží odstrániť. Domnieva sa, že nedošlo k žiadnemu závažnému porušeniu platných predpisov, za ktoré by mala byť uložená pokuta, preto navrhol, aby v rámci správneho konania nebola uložená žiadna pokuta a účastník konania vykoná uložené opatrenia smerujúce na nápravu zistených nedostatkov.

Dňa 09.11.2021 prvostupňový správny orgán na základe námietky účastníka konania nariadil ústne pojednávanie spojené s miestnou obhliadkou na parcele KN-E, č. 1299/1 v k. ú. Ladmovce. Tohto ústneho pojednávania sa zúčastnil účastník konania, SCHKO Latorica a Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Z ústneho pojednávania bola dňa 23.11.2021 vyhotovená zápisnica (RZ č. 43648/2021).

Počas ústneho pojednávania boli všetci zúčastnení oboznámení s podkladmi pre rozhodnutie navrhnutými SCHKO Latorica na základe § 15 ods. 1 písm. d) zákona o inváznych druhoch (RZ č. 42933/2021) a jednotlivé body podkladov boli podrobne prediskutované tak, aby bol pochopený význam a dôležitosť jednotlivých krokov potrebných na trvalé odstránenie inváznych nepôvodných druhov drevín pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) v Národnej prírodnej rezervácii Kašvár.

K vyjadreniu účastníka konania k začatiu konania prvostupňový správny orgán v napadnutom rozhodnutí uviedol, že k námietke účastníka konania ohľadne vykonania štátneho dozoru sa Inšpekcia vyjadrila už počas štátneho dozoru a uvádza toto vyjadrenie v napadnutom rozhodnutí v plnom znení. Vo vyjadrení prvostupňového správneho orgánu sú uvedené skutočnosti objasňujúce všetky nejasnosti ktoré predložil účastník konania a zodpovedané sú všetky jeho otázky.

Ďalej v napadnutom rozhodnutí prvostupňový správny orgán uvádza aj to, že vzhľadom na povahu a vlastnosti invázneho nepôvodného druhu dreviny pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) je jeho odstraňovanie dlhodobým procesom a proces odstraňovania upravuje vyhláška, ktorá určuje chemický postup. Prvostupňový správny orgán uviedol v napadnutom rozhodnutí viacerými spôsobmi možné riešenie problému s tým, že zákon o inváznych druhoch svojim vykonávacím predpisom usmerňuje ku chemickému odstraňovaniu dreviny, a použitie chémie je na území v 4. stupni ochrany zakázané zákonom č. 543/2002 Z. z. v účinnom znení. Uviedol, že v súlade s ustanovením § 29 ods. 3 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny môže orgán ochrany prírody, v tomto prípade Okresný úrad Košice, povoliť výnimku zo zákazu a umožniť aplikovať chemickú látku injektážou priamo do čerstvo narušenej štruktúry kmeňa pajaseňa žliazkatého (*Ailanthus altissima*) počas vegetačného obdobia (teda od apríla do septembra vrátane), a následne aj možnosť zabezpečiť vhodný manažment po odstránení pajaseňa žliazkatého a náletových drevín. Keďže parcely sú vedené ako trvalé trávne porasty (TTP) vhodnou metódou je odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov pastvou oviec a kôz a tiež dokášaním, ak je to potrebné, pričom treba zohľadniť, že zaťažiteľnosť pri xerothermných biotopoch by nemala prekročiť hodnotu vyjadrenú koeficientom

prepočtu na veľké dobyčtie jednotky (VDJ) hodnotou 0,5-0,6 VDJ/ha. V predmetnom chránenom území NPR Kašvár so 4. stupňom ochrany, ktoré je súčasťou územia európskeho významu SKUEV Ladmovské vápence, je dôležité zabezpečiť starostlivosť každoročným extenzívnym prepásaním, aby sa zachovala štruktúra biotopu a zabránilo sa následnej degradácii územia inváznymi druhmi, v tomto prípade pajaseňom žliazkatým; touto starostlivosťou sa zabráni aj degradácii územia, ktorú spôsobuje invázny agát. (RZ č. 42933/2021)

Vzhľadom na zložitosť a náročnosť celého postupu SCHKO Latorica uviedla odporúčaný variant postupu, ale aj ďalšie možnosti, ktorými sú – vypracovať dohodu bez nároku na finančnú odmenu na odstraňovanie invázneho druhu a náletových drevín s následnou pastvou so Štátnou ochranou prírody SR Banská Bystrica, alebo sa skontaktovať s Bratislavským regionálnym ochranárskym združením (BROZ), ktoré v komunikácii so Štátnou ochranou prírody SR prejavilo ochotu vziať do prenájmu spomínané parcely a začať ich obhospodarovať z projektu LIFE17 NAT SK/000589, ktoré končí 31.12.2024. (RZ č. 42933/2021)

Na základe vyššie uvedených skutočností prvostupňový správny orgán účastníkovi konania uložil pokutu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona o inváznych druhoch vo výške 300 eur (slovom tristo eur) a nariadil podľa ustanovenia § 21 ods. 8 zákona o inváznych druhoch v nadväznosti na ustanovenie § 16 ods. 15 zákona o inváznych druhoch vykonať opatrenia na dodržiavanie ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o inváznych druhoch v rozsahu podľa podkladov pre rozhodnutie doručených na prvostupňový správny orgán zo SCHKO Latorica (RZ č. 42933/2021) na základe § 15 ods. 1 písm. d) zákona o inváznych druhoch:

1. Zabezpečiť kompletne odstránenie invázneho nepôvodného druhu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) z pozemku na parcele KN-E č. 1299/1 v k. ú. Ladmovce za podmienok a spôsobom ustanovených vyhláškou a následne aj náletových krovín (trnky, hloh, ruža šípová, vtáčí zob, agát).

Termín: do 24 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia

2. Následne zabezpečiť vhodný manažment po odstránení pajaseňa žliazkatého a náletových drevín pastvou oviec a kôz, ktorého zaťažiteľnosť pri xerothermných biotopoch by nemala prekročiť 0,5-0,6 VDJ/ha a tiež dokášaním, ak je to potrebné.

Termín: podľa usmernení Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky Správy chránenej krajinej oblasti Latorica.

3. V predmetnom chránenom území NPR Kašvár so 4. stupňom ochrany, ktorá je súčasťou územia európskeho významu SKUEV Ladmovské vápence zabezpečiť starostlivosť každoročným extenzívnym prepásaním, aby sa zachovala štruktúra biotopu a zabránilo sa následnej degradácii inváznymi druhmi, v tomto prípade pajaseňom žliazkatým a agátom.

Termín: podľa usmernení Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky Správy chránenej krajinej oblasti Latorica

4. Pri odstraňovaní invázneho nepôvodného druhu pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) postupovať v súčinnosti so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky Správou chránenej krajinej oblasti Latorica.

Termín: trvale

Uloženie pokuty prvostupňový správny orgán odôvodnil tým, že považuje za preukázané, že účastník konania konal v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 zákona o inváznych druhoch, a to tým, že si nesplnil povinnosť starať sa o pozemok KN-E č. 1299/1 v k.ú. Ladmovce, ktorého je vlastníkom tak, aby sa zamedzilo šíreniu invázneho nepôvodného druhu dreviny pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) uvedeného v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie.

III. Odvolanie účastníka konania

Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia vyjadril a aj sa voči tomuto rozhodnutiu v zákonnej lehote odvolal, pričom odvolanie má odkladný účinok. Prvostupňový správny orgán odvolaniu voči napadnutému rozhodnutiu nevyhovel a predložil ho odvolaciemu orgánu.

Účastník konania vo svojom odvolaní uvádza, že navrhuje v celom rozsahu zrušiť v napadnutom rozhodnutí výrok o pokute, lebo je toho názoru, že neboli dôvody na uloženie pokuty. Zotrúva na svojich písomných stanoviskách v tejto veci a poukazuje na priebeh udalostí v tejto veci. Pre účastníka konania bola zaslaná informácia o výskyte inváznych druhov rastlín na území NPR KAŠVAR listom zo dňa 19.10.2020 od Štátnej ochrany prírody SR – Správa chránenej krajinej oblasti Latorica, so sídlom J. Záborského 1760/1, Trebišov, v ktorom upozorňuje na výskyt invázneho druhu dreviny pajaseň žliazkatý v k. ú. Ladmovce NPR Kašvar. Ďalší list zo dňa 10.12.2020 Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu v Trebišove obsahuje upozornenie na dodržiavanie ust. § 3 ods. 2 zákona o inváznych druhoch, poukazujúc na povinnosti vlastníka alebo správcu pozemku. Ani v jednom

z týchto upozornení nebola uložená žiadna lehota na vykonanie nápravy. SIŽP, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica listom zo dňa 15.06.2021 oznámil vykonanie štátneho dozoru dňa 23.06.2021 a následne, podľa účastníka konania za nejasných okolností, namiesto toho, aby bol kontaktovaný štatutárny zástupca spoločnosti, ktorého telefónne číslo je známe a evidované na každej úrovni orgánov, ktoré prichádzajú do styku s pozemkovým spoločenstvom, bol kontaktovaný RNDr. Mikuláš Oros, PhD., ktorý nemá oprávnenie zastupovať pozemkové spoločenstvo a tak došlo k tomu, že na štátnom dozore dňa 23.06.2021 nebola zabezpečená prítomnosť štatutárneho zástupcu. Listom zo dňa 30.08.2021 bolo účastníkovi konania oznámené skončenie štátneho dozoru, k čomu účastník konania vyjadril svoje stanovisko v tejto veci a listom zo dňa 06.10.2021 bolo účastníkovi konania oznámené začatie správneho konania o správnom delikte a o uložení opatrení na nápravu a dňa 21.12.2021 bolo vydané rozhodnutie o uložení pokuty a o vykonaní opatrení za účelom nápravy existujúceho stavu.

Celý postup v tejto veci podľa účastníka konania ignoruje skutočnosť, že od 1.10.2020 do 15.05.2021 bol vyhlásený mimoriadny núdzový stav spojený aj s lockdownom z dôvodu šírenia pandémie COVID-19, kedy nebolo možné vykonať opatrenia, čo bolo podľa účastníka konania jasné každej inštitúcii, ktorá sa vyjadrila v tejto veci.

Účastník konania upozorňuje, že v napadnutom rozhodnutí sa na strane 5. v bode 2. uvádza, že nápravné opatrenia je možné vykonať počas vegetačného obdobia od apríla do septembra vrátane. Podľa účastníka konania prvostupňový správny orgán opomenul, že na rozlohe 116 ha pozemku je nemožné vykonať opatrenia v takom krátkom čase, čo je preukázané aj tým, že vykonanie opatrení bolo uložené v termíne do 24 mesiacov, z čoho vyplýva, že pokuta bola uložená za nevykonanie nápravy, ktorá nebola možná v danom konkrétnom časovom období a nemohla byť vykonaná ani v určenom termíne poukazujúc na rozlohu pozemkov. Na základe týchto skutočností má účastník konania za to, že uloženie pokuty je samoučelné a má byť sankcionované nevykonanie opatrení nemožných v danom časovom rozsahu od októbra r. 2020 do júna 2021 na rozlohe 116 ha, ktorá skutočnosť je známa prvostupňovému správny orgánu.

Účastník konania má záujem riešiť túto záležitosť a preto nepodal odvolanie proti výroku o nariadených opatreniach napadnutého rozhodnutia.

Z celého odôvodnenia napadnutého rozhodnutia podľa účastníka konania vyplýva, že prvostupňový správny orgán je si vedomý toho, že sa jedná o zložitý časovo náročný problém, avšak tento fakt sa neodráža na rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu, ktorý dospel k záveru, že je potrebné uložiť pokutu vo výške 300 eur aj za stavu, keď vytknutý reálny stav nebolo možné napraviť z dôvodu šírenia pandémie COVID-19 a aj vzhľadom na rozlohu (116 ha) a časovú náročnosť vykonania nápravy. Z týchto dôvodov navrhuje výrok o pokute napadnutého rozhodnutia o uložení pokuty 300,- eur zrušiť v celom rozsahu.

IV. Konanie odvolacieho orgánu

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, správny orgán príslušný na konanie v druhom stupni podľa ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „odvolací orgán“) preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom jeho rozsahu.

1. Dôkladne boli preskúmané registratúrne záznamy zaradené v predložených spisoch č. 6940/2021, č. 7402/2021 a v spise č. 9652/2021 previazanom so spisom č. 458/2022. Preskúmané registratúrne záznamy sú v registratúrnom systéme evidované pod registratúrnymi číslami, podľa ktorých odvolací orgán preskúmal aj procesnú stránku správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo:

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 6940/2021 o podnete, s registrovanými časovými údajmi:

- RZ č. 37870/2021 08.10.2021 Informácia - stanovisko od ŠOP SR CHKO Latorica. Písomná komunikácia medzi ŠOP SR a SIŽP od 18.08.2021 do 08.10. 2021, zaregistrovaná 08.10.2021
- RZ č. 32750/2021 E-mail: @sopsr.sk Doplnenie k podnetu č. 66/2021 - pajaseň zliazkatý NPR Kašvár z 02.09.2021, s fotografiami, zaregistrovaný 03.09.2021
- RZ č. 32679/2021 Oznámenie IŽP Banská Bystrica o prešetrení podnetu doručené IŽP Košice 02.09.2021
- RZ č. 32317/2021 Oznámenie IŽP Banská Bystrica o prešetrení podnetu doručené ŠOP SR a OÚ Trebišov 31.08.2021
- RZ č. 31678/2021 Informácia - stanovisko od ŠOP SR CHKO Latorica. Písomná komunikácia ŠOP SR z 18.08.2021, zaregistrovaná 25.08.2021
- RZ č. 20539/2021 10.06.2021 Oznámenie o prijatí podnetu doručené ŠOP SR a OÚ Trebišov 10.06.2021

- RZ č. 19807/2021 Odpoveď Okresného úradu Trebišov na žiadosť SIŽP zo dňa 31.05.2021, o poskytnutie informácie, či OÚ koná vo veci podnetu ŠOP SR, týkajúceho sa výskytu pajaseňa v území NPR Kašvár, doručená SIŽP od Okresného úradu Trebišov 07.06.2021
- RZ č. 18367/2021 Žiadosť SIŽP Okresnému úradu Trebišov o informáciu, či koná vo veci podnetu ŠOP SR, týkajúceho sa výskytu pajaseňa v území NPR Kašvár doručená 31.05.2021
- RZ č. 17299/2021 Postúpenie podnetu z IŽP Košice na IŽP Banská Bystrica doručené 19.05.2021

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 7402/2021 o výkone kontroly, s registrovanými časovými údajmi:

- RZ č. 32033/2021 Oznámenie o skončení štátneho dozoru doručené 15.09.2021
- RZ č. 30473/2021 Vyjadrenie k protokolu doručené 17.08.2021
- RZ č. 29002/2021 Telefonické doplnenie kontaktu na predsedu pozemkového spoločenstva, zo 04.08.2021, zaregistrované 05.08.2021
- RZ č. 28463/2021 Oboznámenie sa s Protokolom o vykonaní štátneho dozoru č. 46/011/21/ID-P v listinnej podobe s fyzickým podpisom kontrolovaného subjektu z 12.08.2021
- RZ č. 28454/2021 Zaslание Protokolu o vykonaní štátneho dozoru č. 46/011/21/ID-P v listinnej podobe odoslaný 02.08.2021 a doručený 05.08.2021
- RZ č. 28251/2021 Protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 46/011/21/ID-P v listinnej podobe s fyzickými vlastnoručnými podpismi inšpektoriek z 30.07.2021
- RZ č. 23318/2021 Fotodokumentácia z terénnej obhliadky na parcele KN-C č. 1299/1 k.ú. Ladmovce z 23.06.2021, zaregistrované 28.06.2021
- RZ č. 23317/2021 Výpis z listu vlastníctva č. 1080, Trebišov, KN Ladmovce vyhotovený 14.06.2021, zaregistrovaný 28.06.2021
- RZ č. 22250/2021 21.06.2021 Doplnenie oznámenia kontroly telefonicky z 21.06.2021 a doplnené 23.06.2021
- RZ č. 22249/2021 Detail pozemkového spoločenstva IČO 31954944, zapísaný 21. 07. 1997 vo verejne prístupných registroch informačného systému lesného hospodárstva, z IS NLC Zvolen získaný 14.06.2021, zaregistrovaný 21.06.2021
- RZ č. 22247/2021 Mapy - príprava z 19.05.2021, zaregistrované 21.06.2021
- RZ č. 22246/2021 Výpis zo štatistického registra organizácií ŠÚSR zo 14.06.2021, zaregistrované 21.06.2021
- RZ č. 22245/2021 Príprava na vykonanie štátneho dozoru z 15.06.2021, 18.06.2021, 21.06.2021 a z 23.06.2021
- RZ č. 21131/2021 Oznámenie o vykonaní štátneho dozoru doručené 16.06.2021
- RZ č. 21066/2021 Poverenie na výkon štátneho dozoru v listinnej podobe z 15.06.2021 s uvedeným dátumom začatia kontroly 23.06.2021, zaregistrovaný 14.06.2021.

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 9652/2021 previazanom so spisom č. 458/2022 v časovom slede správneho konania:

- RZ č. 37491/2021 oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o uložení opatrení na nápravu zo dňa 06.10.2021 doručené účastníkovi konania dňa 22.10.2021
- RZ č. 37641/2021 žiadosť o vypracovanie podkladov pre rozhodnutie o uložení opatrení zo dňa 07.10.2021, doručená SCHKO Latorica dňa 07.10.2021
- RZ č. 40708/2021 odpoveď SCHKO Latorica zo dňa 25.10.2021 na žiadosť o vypracovanie podkladov pre rozhodnutie o uložení opatrení zaevidovaná na prvostupňovom správnom orgáne dňa 27.10.2021
- RZ č. 41006/2021 upozornenie účastníka konania formou SMS správy dňa 28.10.2021 na doručenie oznámenia o začatí správneho konania o správnom delikte a o uložení opatrení na nápravu uplynutím lehoty na doručenie
- RZ č. 41439/2021 vyjadrenie účastník konania k oznámeniu o začatí správneho konania o správnom delikte a uložení opatrení na nápravu zo dňa 29.10.2021 (odoslané dňa 29.10.2021), zaevidovaného na prvostupňovom správnom orgáne dňa 03.11.2021
- RZ č. 42201/2021 pozvánka na ústne pojednávanie na mieste obhliadky zo dňa 09.11.2021 doručená účastníkovi konania aj SCHKO Latorica dňa 09.11.2021
- RZ č.42933/2021 upravená odpoveď SCHKO Latorica na žiadosť o vypracovanie podkladov pre rozhodnutie o uložení opatrení zaevidovaná na prvostupňovom správnom orgáne dňa 12.11.2021
- RZ č. 43165/2021 pozvánka na ústne pojednávanie na mieste obhliadky NPR Kašvár zo dňa 15.11.2021 doručená na: Okresný úrad Košice, aj na Okresný úrad Trebišov dňa 15.11.2021
- RZ č. 43648/2021 zápisnica z ústneho pojednávania zo dňa 23.11.2021 vykonaného na parcele KNC č. 1299/1 (KNE č. 1299/1) k. ú. Ladmovce, doručená SCHKO Latorica a Okresný úrad Košice dňa 25.11.2021 a účastníkovi konania dňa 26.11.2021

- RZ č. 44507/2021 upovedomenie o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia zo dňa 24.11.2021 doručené účastníkovi konania dňa 26.11.2021
- RZ č. 47422/2021 rozhodnutie o uložení pokuty a nariadení opatrení č. 8391300321/9652-47422 zo dňa 21.12.2021, doručené účastníkovi konania dňa 28.12.2021
- RZ č. 437/2022 odvolanie účastníka konania zo dňa 07.01.2022 voči rozhodnutiu č. 8391300321/9652-47422, odoslané prvostupňovému správnomu orgánu dňa 07.01.2022 (doručené prvostupňovému správnomu orgánu dňa 10.01.2021)
- RZ. Č. 3595/2022 Predkladacia správa k odvolaniu KAŠVAR Pozemkové spoločenstvo Ladmovce voči Rozhodnutiu o uložení pokuty a nariadení opatrení č. 8391300321/9652-47422 zo dňa 21.12.2021 doručené odvolaciemu orgánu dňa 03.02.2022
- RZ č. 3629/2022 Upovedomenie účastníka konania o predložení odvolania voči rozhodnutiu č. 8391300321/9652-47422 doručené mu dňa 04.02.2022

2. K napadnutým dôkazom odvolací orgán uvádza:

- K námietke účastníka konania, že neboli dôvody na uloženie pokuty:

Podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona o invázných druhoch sa iného správneho deliktu dopustí fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ak nesplní povinnosť podľa ustanovenia § 3 ods. 1 až 4 zákona o invázných druhoch. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch je účastník konania povinný za podmienok a spôsobom, ktoré ustanovuje vyhláška odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname Európskej únie (alebo v národnom zozname) a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu. Vykonaným štátnym dozorom aj následným konaním prvostupňového orgánu bolo preukázané, že účastník konania túto zákonnú povinnosť neplnil, preto bola naplnená skutková podstata iného správneho deliktu a teda dôvody na uloženie pokuty.

- K námietke, že účastník konania zotrváva na svojich písomných stanoviskách v tejto veci a poukazuje na priebeh udalostí v tejto veci, teda že informácia o výskyte invázných druhov rastlín na území NPR KAŠVAR mu bola od Štátnej ochrany SR doručená v októbri 2020 a ďalší list v tej veci z Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu v Trebišove v decembri 2020, pričom v ani v jednom z týchto upozornení nebola uložená žiadna lehota na vykonanie nápravy.

Štátna ochrana prírody SR ani Okresný úrad v Trebišove nemajú kompetenciu ukladať účastníkovi konania povinnosť odstraňovať invázny nepôvodný druh pajaseň žliazkatý. Táto povinnosť vznikla účastníkovi konania už v auguste 2019, zaradením tohto invázneho nepôvodného druhu na zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2019/1262, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 15.08.2019. Štátna ochrana prírody SR ani Okresný úrad v Trebišove nemajú ani kompetenciu dávať výnimky z tejto zákonnej povinnosti. Nemajú zákonnú oporu pre určenie lehoty, ktorou by účastníkovi konania umožnili, aby zákonom uloženú povinnosť, ktorú má plniť od leta 2019, plnil až od leta 2021.

- K námietke účastníka konania, že Inšpekcia listom zo dňa 15.06.2021 oznámila vykonanie štátneho dozoru dňa 23.06.2021 a následne, podľa účastníka konania za nejasných okolností, namiesto toho, aby bol kontaktovaný štatutárny zástupca spoločnosti, ktorého telefónne číslo je známe a evidované na každej úrovni orgánov, ktoré prichádzajú do styku s pozemkovým spoločenstvom, bol kontaktovaný RNDr. Mikuláš Oros, PhD., ktorý nemá oprávnenie zastupovať pozemkové spoločenstvo a tak došlo k tomu, že na štátnom dozore dňa 23.06.2021 nebola zabezpečená prítomnosť štatutárneho zástupcu.

Vykonanie štátneho dozoru bolo oznámené dňa 16.06.2021 do elektronickej schránky účastníka konania, do ktorej má na Ústrednom portáli verejnej správy vytvorený prístup iba štatutárny zástupca a ním ku tomu splnomocnená fyzická osoba. Detail pozemkového spoločenstva Kašvar Pozemkové spoločenstvo Ladmovce v registri Národného lesníckeho centra uvádza ako prvého člena výboru: Oros Mikuláš, RNDr., PhD., Člen od: 25. 01. 2017

<https://gis.nlcsk.org/registre/Zoznamy/DetailPS?IdOrganizacia=cb89b033-f284-4f1e-8366-dbcf2e67c255>

Podľa ustanovenia § 16 ods. 4 písm. a) zákona o invázných druhoch je pri výkone štátneho dozoru každý povinný poskytnúť potrebnú súčinnosť a vytvoriť primerané podmienky na výkon štátneho dozoru zamestnancovi orgánu štátneho dozoru, preto člen výboru pán dr. Oros postupoval v súlade so zákonom, keď inšpekcii poskytol požadovanú súčinnosť. Prítomnosť štatutárneho zástupcu pri výkone štátneho dozoru zákon o invázných druhoch nevyžaduje a

preto nebol dôvod na to, aby Inšpekcia prítomnosť štatutárneho zástupcu pri výkone štátneho dozoru dňa 23.06.2021 zabezpečovala ešte iným spôsobom ako dorúčením oznámenia do jeho elektronickej schránky dňa 16.06.2021.

- K námietke účastníka konania, že sa v správnom konaní, aj v konaní, ktoré mu predchádzalo k veci vyjadroval a napriek tomu mu bolo oznámené skončenie štátneho dozoru, následne začatie správneho konania o správnom delikte a o uložení opatrení na nápravu a dňa 21.12.2021 bolo vydané rozhodnutie o uložení pokuty a o vykonaní opatrení za účelom nápravy existujúceho stavu.

K zisteniam štátneho dozoru neboli podané také námietky, ktoré by preukázali nesprávnosť zistení štátneho dozoru, preto dňa 15.09.2021 Inšpekcia predpísaným spôsobom skončila štátny dozor. Na vyjadrenia účastníka konania bolo reagované zo strany Inšpekcie, nariadením ústneho pojednávania spojeného s miestnou obhliadkou na parcele KN-E, č. 1299/1 v k. ú. Ladmovce, na ktorom sa zúčastnili aj SCHKO Latorica a Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Počas ústneho pojednávania bol účastník konania oboznámený s podkladmi pre rozhodnutie, navrhnutými SCHKO Latorica a jednotlivé body podkladov boli podrobne prerokované tak, aby bol pochopený význam a dôležitosť jednotlivých krokov potrebných na trvalé odstránenie invázných nepôvodných druhov drevín v Národnej prírodnej rezervácii Kašvár. Následne, v napadnutom rozhodnutí sa prvostupňový správny orgán s námietkami účastníka konania vysporiadal s každou zvlášť a aj vo vzájomných súvislostiach. Vo vyjadrení k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia účastník konania nenavrhol také doplňujúce informácie a ani nepredložil ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mali vplyv na zistenie skutkovej podstaty veci.

- K námietke účastníka konania, že celý postup v tejto veci ignoruje skutočnosť, že od 1.10.2020 do 15.05.2021 bol vyhlásený mimoriadny núdzový stav spojený aj s lockdownom z dôvodu šírenia pandémie COVID-19, kedy nebolo možné vykonať opatrenia, čo bolo podľa účastníka konania jasné každej inštitúcii, ktorá sa vyjadrila v tejto veci, pričom upozorňuje, že v napadnutom rozhodnutí sa na strane 5. v bode 2. uvádza, že nápravné opatrenia je možné vykonať počas vegetačného obdobia od apríla do septembra vrátane. Podľa účastníka konania prvostupňový správny orgán opomenul, že na rozlohe 116 ha pozemku je nemožné vykonať opatrenia v takom krátkom čase, čo je preukázané aj tým, že vykonanie opatrení bolo uložené v termíne do 24 mesiacov, z čoho vyplýva, že pokuta bola uložená za nevykonanie nápravy, ktorá nebola možná v danom konkrétnom časovom období a nemohla byť vykonaná ani v určenom termíne poukazujúc na rozlohu pozemkov. Na základe týchto skutočností má účastník konania za to, že uloženie pokuty je samoučelné a má byť sankcionované nevykonanie opatrení nemožných v danom časovom rozsahu od októbra r. 2020 do júna 2021 na rozlohe 116 ha, ktorá skutočnosť je známa prvostupňovému správne mu orgánu.

Povinnosť vznikla účastníkovi konania už 15.08.2019, zaradením predmetného invázneho nepôvodného druhu na zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie. Vzhľadom na invázne vlastnosti tohto druhu bolo potrebné prijať primerané opatrenia bezodkladne a obzvlášť po upozorneniach zo Štátnej ochrany prírody SR a okresného úradu. Aj v lete 2020 boli aj v mimoriadnej situácii vytvorené podmienky pre komunikáciu so štátnou správou napr. prostredníctvom telefónu, e-mailu a taktiež boli vytvorené podmienky pre práce v exteriéri. Pre invázny druh je trojročné obdobie jesene veľký priestor na jeho rozšírenie, už v prvom roku pajaseň žliazkatý dorastá až do výšky 2 metrov, pričom tvorí husté porasty, konkurujúce pôvodnej vegetácii. Je vysoko prispôsobivý k ekologickým faktorom, tolerantný voči suchu a zasoleniu pôdy, do ktorej vylučuje alelopatické látky brániace rastu iných druhov rastlín.

- K námietke účastníka konania, že z celého odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový správny orgán je si vedomý toho, že sa jedná o zložitý časovo náročný problém, avšak tento fakt sa neodráža na rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu, ktorý dospel k záveru, že je potrebné uložiť pokutu vo výške 300 eur aj za stavu, keď vytknutý reálny stav nebolo možné napraviť z dôvodu šírenia pandémie COVID-19 a aj vzhľadom na rozlohu (116 ha) a časovú náročnosť vykonania nápravy. Z týchto dôvodov navrhuje výrok o pokute napadnutého rozhodnutia o uložení pokuty 300,- eur zrušiť v celom rozsahu.

Na rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu uložiť účastníkovi konania pokutu vo výške 300 eur, sa ako poľahčujúce okolnosti odráža všetko, na čo účastník konania vo svojom odvolaní poukazuje, ako aj to, že účastník konania má záujem riešiť túto záležitosť. Zohľadnil skutočnosť, že účastník konania počas správneho konania poskytoval súčinnosť a zohľadnil aj zložitú situáciu vzhľadom na obmedzujúce opatrenia, súvisiace s pandemiou ochorenia COVID-19. Výšku pokuty prvostupňový správny orgán uložil na dolnej hranici zákonnej sadzby, pretože

za iný správny delikt podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona o inváznych druhoch môže byť uložená pokuta do 15 000 eur.

3. Ku navrhnutým variantom odstraňovaniu inváznych nepôvodných druhov v chránenej oblasti a k námietke, že účastník konania svoju činnosť/nečinnosť odôvodňuje v odvolaní aj v súvislosti s upozorneniami Štátnej ochrany prírody SR a okresného úradu, odvolací orgán uvádza:

Štátna správa starostlivosti o životné prostredie vykonáva verejnú moc predvídateľne, v súlade so zásadou legitímnych očakávaní a z viacerých zdrojov overiteľne, od roku 2010 ľahko dostupne aj prostredníctvom zverejňovania svojich rozhodnutí na webovom portáli rezortu životného prostredia – Enviroportál. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol pre účastníka konania stručne, prehľadne a pre budúcnosť motivujúco potrebné údaje pre jeho usmernenie, ako treba postupovať pri odstraňovaní inváznych drevín na chránených územiach, na základe údajov, ktoré sú známe prvostupňovému správne mu orgánu z jeho úradnej činnosti.

Zákon č. 543/2002 Z. z. a zákon o inváznych druhoch majú rovnaký cieľ, ktorým je ochrana životného prostredia. Vykonávací predpis k zákonu o inváznych druhoch, vyhláška uvádza pre rastlinu *Ailanthus altissima* chemický spôsob odstránenia, ktorý je v nej upresnený, cit.: „Na odstránenie rastlín možno využiť autorizované prípravky na ochranu rastlín (herbicidy), Pri vzrastlých jedincoch drevín je vhodné použiť injekčnú metódu, pri ktorej sa aplikuje koncentrovaný herbicíd...“ “Možno využiť” a “je vhodné”. Z uvedeného vyplýva, že sa nemusia využiť autorizované chemické herbicidy a nemusí sa použiť ani injekčná metóda. Invázne nepôvodné druhy je zvlášť potrebné citlivo, správnym spôsobom a dôsledne odstraňovať z chránených území, pričom ak by účastník konania sám z dostupných zdrojov nezistil, ako má postupovať, tak zákon o inváznych druhoch v ustanovení § 15 ods. 1 písm. j) upravuje, že Štátna ochrana prírody SR vykonáva aj metodicko-poradenskú činnosť. Invázne nepôvodné druhy drevín je podľa ustanovenia § 15 ods. 1 písm. e) zákona č. 543/2002 Z.z. povolené rúbať aj v štvrtom stupni ochrany. Ustanovenie § 2 vyhlášky upravuje pre rastlinu *Ailanthus altissima* chemický spôsob odstránenia, pretože táto rastlina patrí medzi tie druhy inváznych drevín, ktoré nie je možné trvalo odstrániť mechanicky a je potrebné odstránenie dreviny dokončiť prostriedkami, ktoré bránia zmlaďovaniu vyrúbanej dreviny. Európsky zoznam existujúcich komerčných chemických látok (EINECS) obsahuje 100 196 položiek a medzi nimi uvádza aj látky, ktoré správnou aplikáciou dokážu drevinu aj špecificky zničiť a okresný úrad má podľa ustanovenia § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. kompetenciu túto činnosť povoliť. Zrejším cieľom zákona č. 543/2002 Z.z. je, aby sa v chránených územiach neaplikovali chemické látky nekontrolovane, neodborne, nesprávnym spôsobom, pričom 100 196 položiek EINECS obsahuje veľký výber možností, z ktorých špecializovaná štátna správa určuje pre dané územie a konkrétny prípad najvhodnejšie prostriedky.

4. Záver odvolacieho orgánu ku vecnej a procesnej stránke správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo:

Po dôkladnom preskúmaní všetkých podkladových materiálov, ktoré sú súčasťou predložených administratívnych spisov, odvolací orgán konštatuje, že skutkový stav bol dostatočne zistený, bol preukázaný správnym úradným postupom, pokuta aj opatrenia na nápravu boli uložené zákonným rozhodnutím a účastník konania nevyvrátil a ani nespochybnil štátnym dozorom zistené porušenie zákona o inváznych druhoch. Naopak vo svojom odvolaní uvádza skutočnosti, ktorými potvrdzuje zistenia Inšpekcie a jej záver, že účastník konania si neplnil povinnosti odstraňovania inváznych nepôvodných druhov spôsobom, ktorý ustanovuje všeobecne záväzný predpis. Účastník konania nespochybňoval zistenie výskytu inváznych nepôvodných druhov, avšak odmieta, aby jeho pochybenie bolo vyjadrené aj formou sankcie.

Tým, že účastník konania nepostupoval v súlade so zákonom o inváznych druhoch, naplnil znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona o inváznych druhoch. Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 zákona o inváznych druhoch za iný správny delikt správny orgán môže uložiť pokutu do 15 000 eur. K výške uloženej pokuty odvolací orgán uvádza ako poľahčujúcu okolnosť ochotu účastníka konania odstraňovať invázne nepôvodné druhy a neukladá pokutu na hornej hranici zákonom určenej výšky. Odvolací orgán za prit'ážujúcu okolnosť, ktorú prvostupňový správny orgán vo svojej úvahe o výške pokuty dostatočne nezohľadnil považuje to, že účastníka konania orgány štátnej správy upozornili už v roku 2020 na výskyt invázneho nepôvodného druhu a na jeho povinnosť odstraňovať invázne nepôvodné druhy. Ako už bolo uvedené vyššie, už v prvom roku pajaseň žliazkatý dorastá až do výšky 2 metrov, pričom vytvorí husté porasty, konkurujúce pôvodnej vegetácii. Je to dvojdomá, rýchlorastúca drevina, ktorá sa rozmnožuje vegetatívne aj generatívne, vytvára veľké množstvo koreňových výmladkov, z ktorých vyrastajú nové jedince (stromy). Na jeseň produkuje ľahké semená, ktoré sú

vetrom roznášané na veľké vzdialenosti a dobre klíčia. Do pôdy vylučuje koreňmi alelopatické látky, ktoré bránia rastu iných druhov rastlín a alelopatický účinok majú aj jeho listy. Závažnosť porušenia zákona o inváznych druhoch spočíva v tom, že doterajšie skúsenosti s inváznymi nepôvodnými druhmi preukazujú, že invázne nepôvodné druhy rastlín, ktoré sa rozšírili, veľmi dlho odolávajú najrôznejším, aj veľmi nákladným a vytrvalým metódam odstraňovania. Podľa súčasnej Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity invázne nepôvodné druhy spôsobujú nielen veľké škody prírode a ekonomike, ale mnohé invázne nepôvodné druhy uľahčujú aj vypuknutie nákaz a šírenie infekčných chorôb, ktoré predstavujú hrozbu pre ľudí a voľne žijúce živočíchy a rastliny a bez účinných kontrolných opatrení sa bude miera invázie a s ňou spojené riziká pre našu prírodu a ekonomiku ešte viac zvyšovať.

Podľa ustanovenia § 1 ods.2 zákona o inváznych druhoch účelom tohto zákona je ustanoviť pravidlá pre prevenciu, zmiernenie a minimalizáciu nepriaznivých vplyvov introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov na biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby, ako aj na ľudské zdravie, bezpečnosť a na hospodárstvo. V prípade pochybenia, ktoré sa môže stať z akéhokoľvek dôvodu, je potrebné závažnosť tohto pochybenia vyjadriť aj formou primeranej výšky sankcie, ktorá je jedným z účinných nástrojov dôslednej všeobecnej prevencie podobných prípadov v Slovenskej republike, s cieľom prispieť k minimalizácii nepriaznivých vplyvov introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov na životné prostredie, ako aj na ľudské zdravie, bezpečnosť a na hospodárstvo. S ohľadom na nezákonný postup účastníka konania, ktorým došlo k protiprávnemu konaniu s nepriaznivým vplyvom na životné prostredie v chránenom území, pôvodnú výšku uloženú pokuty v napadnutom rozhodnutí odvolací orgán považuje za nepostačujúcu a výšku pokuty zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Odvolací orgán uvádza, že sankcia za správny delikt má plniť funkciu výchovnú a preventívnu, a súčasne aj represívnu. Preto je žiaduce, aby bola citeľná aj v majetkovej sfére páchatel'a správneho deliktu. Sankcia za správny delikt ako taká nie je sama o sebe účelom správneho trestania. Ukladaním správnych sankcií sa v podmienkach právneho štátu súčasne ako cieľ sleduje všeobecná a aj individuálna prevencia. Pokuta musí spĺňať nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania dotknutého subjektu a má za cieľ pôsobiť výchovne na budúce konanie účastníka konania. Odvolací orgán uvádza, že každý právny poriadok obsahuje zákonné ustanovenia, ktoré upravujú situácie v súvislosti s nedobrovoľným plnením povinností subjektu, ktoré mu vyplývajú zo zákonnej úpravy v príslušnej oblasti. Takýmto neplnením si zákonných povinností subjektu dochádza k protiprávnemu konaniu, a to z rôznych dôvodov, napr. z neznalosti svojich práv a povinností, nedbanlivostným alebo úmyselným porušením práv a právom chránených záujmov a preto v systéme verejnej správy má svoje opodstatnenie aj právna zodpovednosť fyzických alebo právnických osôb.

Na uloženie sankcie za správny delikt je postačujúce zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že sa vyžaduje úmyselné zavinenie. U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie. Cieľom vyvodzovania administratívno-právnej zodpovednosti je zabezpečiť bezporuchovú správu verejných vecí. Správny orgán zabezpečuje zisťovanie skutkových okolností z úradnej povinnosti a postupuje v súlade so správnym poriadkom. Takéto protiprávne správanie subjektu podľa predpisov správneho práva spočíva v porušovaní zákonom chráneného verejného záujmu a jeho právnym dôsledkom je oslabenie ochrany verejného záujmu, a to v tomto prípade konkrétne ochrany životného prostredia. Nakoľko je daný správny delikt obsiahnutý v zákonnej úprave a je postihnutelný sankciou, zákonodarca počíta s určitou mierou nebezpečnosti konania a zákonnou úpravou sa mu snaží zamedziť. Na druhej strane zákon ukladá správnemu orgánu povinnosti na úseku ochrany životného prostredia, ktorými sa má zamedzovať takému konaniu, ktoré ohrozuje všeobecný záujem, konkrétne na úseku ochrany životného prostredia.

Pre zabezpečenie splnenia účelu zákona o inváznych druhoch vzhľadom na vyššie uvedené dôvody a po dôkladnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj z hľadiska interpretačných pravidiel základných zásad, ktorými sa riadi celé správne konanie (ustanovenie § 3 správneho poriadku) odvolací orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Toto rozhodnutie je v inštančnom poradi konečné a podľa ustanovenia § 59 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov nie je možné sa proti nemu odvolať. Právoplatné rozhodnutie odvolacieho orgánu môže byť preskúmané súdom.

RNDr. Tatiana Horecká, PhD.
hlavná inšpektorka

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906

Doručuje sa

Kašvar Pozemkové spoločenstvo Ladmovce, Hlavná 34/20, 07634 Ladmovce, Slovenská republika
SIŽP - Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Jegorovova 29B, P.O.Box 307, 97401 Banská Bystrica,
Slovenská republika

Na vedomie

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, Slovenská republika